

Amsterdam, 11 februari 2020

Aan: de minister voor Rechtsbescherming, Sander Dekker

Van: Philip Tijsma

Betreft: Internetconsultatie 'Wijziging vermelding van geslacht'

Geachte Minister voor Rechtsbescherming, beste meneer Dekker,

Geslacht betekent niet dat er enkel mannen óf vrouwen zijn, het is niet binair. Deze erkenning ontbreekt helaas in de huidige Transgenderwet voor wijziging van de geslachtsvermelding en deze ontbreekt ook in uw voorstel voor de verbetering van die wet. Daardoor hebben mensen die non-binair zijn geen gelijke toegang tot een juiste vermelding van geslacht als mensen die vrouw of man zijn.

In deze brief leg ik u uit waarom die erkenning geen grote stap hoeft te zijn en waarom deze nodig is. De overheid erkent op verschillende manieren al een grotere genderdiversiteit dan man én vrouw. Om te beginnen doet u dat wettelijk. Enerzijds op de geboorteakte van mensen bij wie het geslacht niet vastgesteld kan worden na de geboorte óf wanneer zij zich bij de rechter beroepen op een foute geslachtsvermelding op de geboorteakte. Dat deden Leonne Zeegers en Nanoah Struik met succes, velen volgen nu hun voorbeeld. Deze situaties vertalen zich in de Basisregistratie Personen en op identiteitsdocumenten naar vermelding met een X.

Anderzijds is er wettelijke erkenning door geslacht als breed begrip te erkennen in de Algemene wet gelijke behandeling (Awgb). Daarin staan genderidentiteit, genderexpressie en geslachtskenmerken genoemd als beschermde non-discriminatiegrond. Ten slotte is er praktisch de erkenning door het terugdringen van onnodige seksregistratie (waar mogelijk). Dat is een afspraak uit het regeerakkoord waar u en uw collega ministers nu stappen in zetten.

Waar de Awgb stelt dat mensen niet op grond van hun genderidentiteit, genderexpressie of geslachtskenmerken gediscrimineerd mogen worden, draagt u als wetgever er helaas aan bij dat mensen die non-binair zijn feitelijk wel gediscrimineerd worden. Ook mensen zoals ik, die vinden dat het de overheid niet zo veel aan gaat 'wat je in je ondergoed hebt' of wat hoe je je genderidentiteit ervaart, kunnen hun geslachtsregistratie niet laten doorhalen en worden dus niet erkend door de wet.

De enige wettelijke mogelijkheid om die X te krijgen is nu via de rechter, door een beroep te doen op Artikel 24 uit het Burgerlijk Wetboek Boek 1. Steeds meer non-binaire mensen proberen deze procedure nu te doorlopen, maar dat is niet hoe het zou moeten zijn. Het is namelijk niet in overeenstemming met de uitgangspunten die u hanteert voor mensen die de geslachtsvermelding van M naar V wijzigen of andersom: eenvoudig en laagdrempelig met erkenning van het recht op zelfbeschikking.

Ik roep u op om hier iets aan te doen. De X staat nu voor 'geslacht is niet kunnen worden vastgesteld'. Ik pleit ervoor dat het wettelijk mogelijk wordt om de vermelding van geslacht door te strepen, wat dan op identiteitsbewijzen resulteert in een X als geslachtsvermelding. Dit is het enige internationaal erkende alternatief op een M of V in paspoorten. Zo'n mogelijkheid geeft iedereen zelfbeschikking over het wel of niet vermeld hebben van het geslacht. De X is belangrijk voor non-binaire personen, en ook voor mensen zoals ik die vinden dat de overheid niets te zeggen heeft over hun geslacht of de vermelding daarvan.

Ik ben blij dat voor mannen en vrouwen, en meisjes en jongens het wijzigen van de vermelding van geslacht beter geregeld wordt. Ik moedig u aan om de deskundigenverklaring daadwerkelijk te schrappen en het ook voor kinderen onder de 16 jaar mogelijk te maken om hun geslachtsregistratie zonder tussenkomst van de rechter te wijzigen. Nu is het tijd dat ook voor non-binaire personen te regelen en voor mensen die vinden dat hun geslacht of gender geen zaak van de overheid is.

Ik verzoek u om snel een wet in te dienen die het doorstrepen van de vermelding van geslacht mogelijk maakt. Dat kan wat mij betreft in een aparte wet, in aanvulling op dit wetsvoorstel voor de verbetering van Wijziging van de vermelding van geslacht. Dat is dé noodzakelijke stap naar de erkenning dat geslacht niet binair is en dat de genderidentiteit, genderexpressie en geslachtskenmerken de persoonlijke levenssfeer betreffen en geen zaak van de overheid zijn.

Hoogachtend,

Philip Tijsma